

MAGYARORSZÁG VIZEI II.

III. Magyarország tavai

Tó = minden oldalról zárt mélyedést kitöltő, nyílt vízfelületű állóvíz.

A Föld tavainak összterülete: 2,5 millió km² = a szárazföldek 1,7%-a.

A medence kialakulásának két alapesete: **kimélyülés, elgátolás** útján különül el a környezetétől. +1: **mesterséges**.

Hazánkban kb. 1200 tó.

Legnagyobbak, legismertebbek:

Balaton – Velencei-tó – Fertő – Tisza-tó

1. Balaton

Hazánk és Közép-Európa legnagyobb tava.
Medencéjének kialakulása: **szerkezeti árokban**.
Területe: 594 km²
Hossza: 77 km
Legnagyobb szélessége: 14 km
Átlagos mélysége: 3,2 m
Legnagyobb mélysége: 11 m - a Tihanyi-kútban.

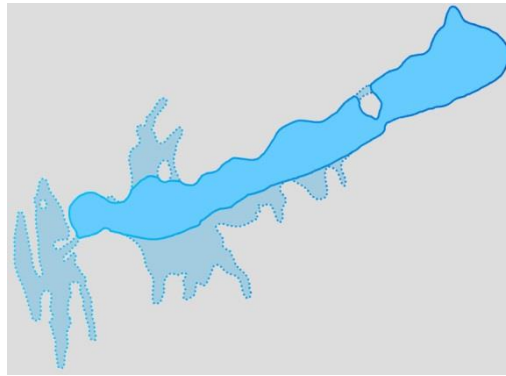
Vízutánpótlása: csapadék, Zala, kisebb folyócskák, patakok

Vízállása a csapadék és a párolgási veszteség függvényében ingadozik.
A síófoki zsilippel szabályozzák.

Sekély tó → nyáron gyorsan felmelegszik → fürdőzésre alkalmas.

A bakonyi főszeél hirtelen viharokat hozhat. → Viharjelző rendszer működik.

A déli parttal párhuzamosan fut a **gerend**.

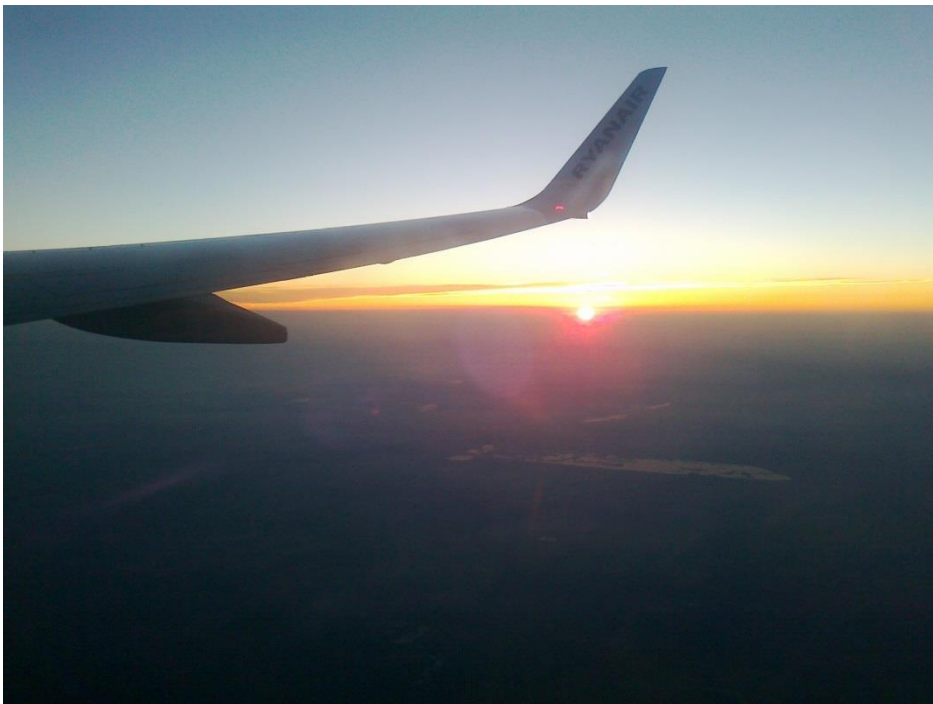
Berek: egykori öblök, melyek elmocsarasodtak. Nagy részüket lecsapolták.

Kis-Balaton

A Balaton egykori mocsaras öble. A Zala folyó töltötte fel.
Fontos szűrő szerepet tölt be: szennyeződéstől, hordaléktól véd.

Balaton-felvidéki Nemzeti Park

2. Velencei-tó

Szerkezeti süllyedékben helyezkedik el.

Területe: 26 km²

Átlagos vízmélysége: 1,5 m.

Jelentős részét nádas borítja. → Télen nádvágás.

3. Fertő tó

Csak a legdélebbi része tartozik Magyarországhoz.

Vize sekély.

Nagyrészt nádas borítja.
Vize enyhén sós.

Fertő–Hanság Nemzeti Park.

4. Tisza-tó

A kiskörei duzzasztógát mögött létrejött mesterséges tó.
Vízszintjét a gáttal szabályozzák.
Környékén jelentős üdülőfalvak jöttek létre.

+ Kisebb tavaink

A Kiskunság és a Nyírség homokbuckái között, **szél által mélyített** medencékben: szikes tavak.
Arlói-tó: **csuszamlás által elgátolt** tó.
Hévízi-tó: **forrástó**.
Sok **mesterséges** tó: pl. Szeged tavai.

A tavak pusztulása

Geológiai távlatban nézve: **átmeneti képződmények**.

1. A folyók hordalékukkal feltöltik.
2. Eutrofizáció (túltápláltság): a növényi tápanyagok feldúsulása miatt a szerves anyagok elburjánóznak.

A feltöltődés lépcsőfokai:

1. **fertő**: az elsekélyesedő vízben az egész tófenéken megtelepedik a növényzet
2. **mocsár**: a növényzet a nyílt vízfelülethez képest túlsúlyra jut
3. **láp**: alig marad nyílt vízfelület

++ Mocsarak, lápok

Az Alföld peremén, ma is süllyedő mélyedésekben, rossz vízelvezetésű területeken.

- **Ecsedi-láp**
- **Nagy-Sárrét**
- **Kis-Sárrét**
- **Sárrét**
- **Hanság** (Kisalföld)

A rideg pásztorkodás területei voltak.

Mára vizüket lecsapolták: tőzeg kitermelése, szántók, rétgazdálkodás.

IV. Vízgazdálkodásunk

Védekezni kell az **árvizek ellen**: védógátak, belvíz elvezetése, időszakos tárolók építése.

Sokoldalú vízfelhasználás:

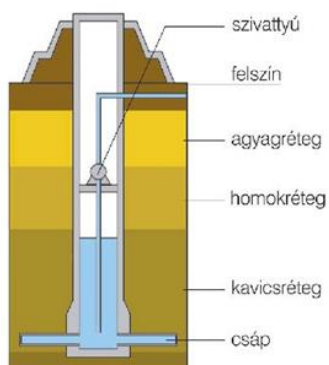
- mezőgazdaság (öntözés, halastavak)
- közlekedés (hajózás – főleg a Duna)
- ipar (ipari víz)
- egészségügy (ivóvíz, gyógyvíz, rekreáció: üdülés, sport)
- energiatermelés (vízerőművek, geotermikus energia)

Csatornahálózatok:

Tiszaöknél indulnak:

Keleti-főcsatorna
Nyugati-főcsatorna
Kiskörénél indul:
Nagykunsági-főcsatorna

Csápos kutak: fontos ivóvízbázisra épültek.

Víztározók az inséges időkre, folyamatosan biztosítják a vizet az ipar, a mezőgazdaság számára: Rakaca-víztározó, Lázberci-víztározó, Tisza-tó.

Víztisztító berendezések: szennyvizet ne juttassunk az élő vizekbe!

**Vigyázzunk vizeink tisztaságára!
A tiszta víz nem áll korlátlanul rendelkezésünkre!
Ne pazaroljuk a vizet!
Ezekért Te is tehetsz!!!**